

DX-STUNDEN

AROS DX CLUB VÄSTERÅS

Nr 135

2006-10-30

Sida 1

SDXF 50 år

Lördagen den 30 september firade Sveriges DX-Förbund 50 år i Sveriges Radios lokaler i Stockholm. Det var ca 80 personer som samlades för att delta i festligheterna. Ni som inte var där kan gå in på SDXF's hemsida sdx.org, så hittar ni några bilder från aftonens – kvällens aktiviteter.

Kalle-Stina

Förra året hade SVT ett program om originalet Kalle-Stina som var en hängiven radiolyssnare på sin lilla ö. Läs mera på sid 3.

Torbjörn Lindberg

P4 Västmanlands tidigare chef och numera flygande reporter, Torbjörn Lindberg, porträtteras i en artikel på sidan 8.

Tropikband

Utvecklingen på tropikbanden har följts av Anker Petersen, DSWCI, och den tråkiga tendens redovisas på sidan 12.

FM-radion

Edwin Armstrong anses ju vara FM-radions fader. Hans liv skildras i en artikel på sidan 23.

KALENDERN

3-5 oktober Hobbymässan, Stockholm
xx mars Radioloppis i Eskilstuna

INNEHÅLL

Solfäcksinformation	sid 2
I Kalle-Stinas fotspår	sid 3
QSL-Cupen	sid 4
Tipsspalten	sid 6
Mannen bakom rösten	sid 8
Radio Västmanland lägger ner program	sid 11
Trends in tropical bands broadcasting	sid 12
Värt att Veta	sid 14
Piratradians krigare	sid 18
Radion är en hit	sid 19
Spökradion	sid 20
Shortwave-radio era looks short-lived	sid 21
The tragic birth of FM radio	sid 23

STOPPDATUM DX-S 136

Stoppdatum för nästa DX-Stunden är 06-12-15.

BIDRAGSGIVARE DX-S 135

BSN	Börje Sahlén, Tibro
CWE	Claës-W. Englund, Danderyd
DO	Dan Olsson, Kävlinge
LHU	Lars Hedberg, Uppsala
LWV	Lennart Weirell, Västerås
MJT	Magnus Jespersion, Västerås
ULAK	Ulf Åkesson, Ludvika

Den bästa (lokala) klubbtidningen i Sverige!?

Sid 2

DX-STUNDEN är AROS DX CLUBs medlemstidning som utkommer med 6 nr/år. Medlemsavgift i ADXC, 80 kr för 2006, kan inbetalas till Handelsbanken, clearingsnr 6531, konto 160 469 988.

EFTERTRYCK: tillåtes om källan anges

HUVUDREDAKTÖR: LWV, Lennart Weirell, Klockartorpsgatan 27 E, 723 44 Västerås
E-mail: lennart.weirell@se.abb.com Tel: 021-41 66 25

REDAKTIONS-

SEKRETERARE: MJT, Magnus Jespersen, Regementsgatan 22, 723 45 Västerås
E-mail: magnus.jespersen@tele2.se Tel: 021-18 05 05

Material till DX-S: Mailas lämpligen till spaltredaktörer eller h-red i Word-format

SPALTREDAKTÖRER:

TIPSSPALTEN: MJT, Magnus Jespersen, Regementsgatan 22, 723 45 Västerås
E-mail: magnus.jespersen@tele2.se Tel: 021-18 05 05

QSL-CUPEN: LWV, Lennart Weirell, Klockartorpsgatan 27 E, 723 44 Västerås
E-mail: lennart.weirell@se.abb.com Tel: 021-41 66 25

VÄRT ATT VETA: DO, Dan Olsson, Högalidsvägen 77 C, 244 36 Kävlinge
E-mail: dodx@telia.com Tel: 046-73 54 45

Solfläcksinformation

On July 31st, a tiny sunspot was born. It popped up from the sun's interior, floated around a bit, and vanished again in a few hours. On the sun this sort of thing happens all the time and, ordinarily, it wouldn't be worth mentioning. But this sunspot was special: It was backward. "We've been waiting for this," says David Hathaway, a solar physicist at the Marshall Space Flight in Huntsville, Alabama. "A backward sunspot is a sign that the next solar cycle is beginning."

"Backward" means magnetically backward. Hathaway explains:

Sunspots are planet-sized magnets created by the sun's inner magnetic dynamo. Like all magnets in the Universe, sunspots have north (N) and south (S) magnetic poles. The sunspot of July 31st popped up at solar longitude 65° W, latitude 13° S. Sunspots in that area are normally oriented N-S. The newcomer, however, was S-N, opposite the norm.

It sounds exciting, but Hathaway is cautious on several fronts:

First, the sunspot lasted only three hours. Typically, sunspots last days, weeks or even months. Three hours is fleeting in the extreme. "It came and went so fast, it was not given an official sunspot number," says Hathaway. The

astronomers who number sunspots didn't think it worthy!

Second, the latitude of the spot is suspicious. New-cycle sunspots almost always pop up at mid-latitudes, around 30° N or 30° S. The backward sunspot popped up at 13° S. "That's strange."

These odd-isms stop Hathaway short of declaring the onset of a new solar cycle. "But it looks promising," he says.

Even if Cycle 24 has truly begun, "don't expect any great storms right away." Solar cycles last 11 years and take time to build up to fever pitch. For a while, perhaps one or two years, Cycle 23 and Cycle 24 will actually share the sun, making it a hodgepodge of backward and forward spots. Eventually, Cycle 24 will take over completely; then the fireworks will really begin.

Meanwhile, Hathaway plans to keep an eye out for more backward sunspots.

http://science.nasa.gov/headlines/y2006/15aug_b_ackwards.htm

/via Dan Andersson/

SJ5KS – I Kalle-Stinas fotspår

Kommer ni ihåg programserien Utgrävarna i SVT som visades förra året och i ett av programmen uppmärksammade "Kalle-Stina". Det var Jonna Ulin och hennes team av arkeologer som gjorde en utgrävning av boplatser på "Fläsklösen". Namnet "Fläsklösen" kommer av att ön var för liten att ha en gris på.

Karl Johan Andersson som gick under smeknamnet "Kalle Stina", född 1873, död 1951, var ett original som i mitten av 1920-talet bosatte sig på den lilla kobben Fläsklösen i sjön Järmlunden. Han blev sedan kallad för "Kung Karl I av Fläsklösen" av Rimforsborna. Han försörjde sig på fiske och med att hjälpa sommargästerna i omgivningen. "Kalle Stina" var en hängiven radiolyssnare och hade rest tre antennmaster på ön. Han lyssnade med en kristallmottagare.

Radioklubben CQ-SK7CN i Vimmerby och Kinda gjorde i september en DXpedition till ön för att hedra minnet av "Kalle-Stina" och här följer deras reportage som publicerades i QTC 10:2006:

Första helgen i september samlades Radioklubben CQ-SK7CN till vår stora och mycket avancerade DXpedition. Vi skulle ta oss ut till en avlägsen obebodd ö för att köra radio. Vår planering hade varit minutös. Vi hade bestämt långt i förväg och delat upp ansvaret mellan vem som skulle ta med kaffepulver, vatten, kastrull och gasolvärmare.

Skall man vara ärlig så kan man ju tycka att så hemskt avlägsen är inte ön egentligen. Den ligger ca 300 m från riksväg 34 och 2 km från Rimforsa som har både pizzeria, mack och affär. Ön kan aldrig få någon IOTA-klassning men den är ändå intressant ur radiohänseende. På ön levde nämligen från mitten på 1920-talet till mitten av 1940-talet ett av bygdens original - Kalle Stina. Han var originell på många sätt. Bland annat för att han var en entusiastisk radiolyssnare och det var det som vi radioamatörer tagit fasta på.

Vi samlades tidigt på lördagsmorgonen och for till hamnen i Rimforsa. Där lastade vi ner alla våra prylar i båten som skulle föra oss dit. Vädrer

var ganska bra och redan på fredagen hade en förtrupp varit ute och satt upp tältet så vi var ganska säkra på att en landstigning skulle vara möjlig. Efter en strapatslös överfart satte vi upp antenner och annan utrustning och fick igång stationen några minuter efter klockan 9. Det visade sig att det var många svenska amatörer som hade läst vår artikel i QTC nummer 8 och ville ha kontakt med oss så stationen gick varm.

Att Kalle Stina hade bott på ön och haft sina radiomaster där gav hela expeditionen ett visst arkeologiskt och historiskt intresse. Vi hittade resterna av fundamenten till tre av de radiomaster som Kalle Stina hade haft. De fästögglor han borrarat ner och cementerat i klipporna för 70 år sedan och använt för sina staglinor finns kvar och vi använde dem för vår uppsättning av antenner. SM5YMX, Sven gick så långt i sitt historiska intresse att han simmade runt ön och dök och grävde på botten. Han hittade bland annat en av Kalle Stinas tallriker och något som skulle kunna vara rester av en av Kalle Stinas radiomaster.

Söndagen började med inte riktigt lika fint väder. Regnet smattrade mot tältduken i takt med telegrafin på 80 meter. Vi fick besök av lokal-tidningarna och SM5NJK, Johnny visade och berättade både det historiska om Kalle Stina och vad vi radioamatörer gör och varför. Det blev en trevlig artikel om vår aktivitet och Kalle Stina i Linköpings Tidning, Kindaposten, och Vimmerby Tidning på onsdagen efter aktiviteten.

Lagom tills det att vi skulle packa ihop hade det klarnat upp så vi kunde bryta lägret och vika ihop tältet utan några problem.

Vi i Radioklubben CQ i Vimmerby och Kinda hade en trevlig helg med historiskt perspektiv och många trevliga kontakter. Tack till alla som visat intresse för Kalle Stina på Fläsklösen.

Mer information om expeditionen och ytterligare bilder finns på Radioklubben CQs hemsida vid <http://www.sk7cn.se>.

Väl mött igen nästa år

QSL-CUPEN

Lennart Weirell
 Klockartorpsgatan 27 E
 723 44 Västerås
 lennart.weirell@swipnet.se

Hej!

Välkomna till fortsättningen av höstens QSL-Cup. En ny deltagare hälsas välkommen: ULAK, Ulf Åkesson, som har fått svar från några tidsstationer på LV. Nu över till redovisningen:

EUROPA

Danmark

R Denmark – 243 k sti 1v CWE
 R Denmark – 1062 k sti 1v CWE
 R SLR/Ringsted – 100700 b 1v DO

Finland

Turun Radio/Åbo – 94300 k 4v DO
 R Ex3m/Smedsböle – 104900 k d sch 4v DO

Irland

Energy Power AM – 1395 e-mail MJT

Sverige

R Active/Hedeskoga – 103900 b 1v DO

Tjeckien

R Prague – 13580 k b d sch 2v CWE

Tyskland

Oldies Radio – 1575 b d rpt-retur 1v DO

Vatikanen

R Vaticana – 9645 k b d 3m CWE

AFRIKA

Sydafrika

R Okapi – 11690 (via Mayerton) k 4m CWE

ASIEN

Indien

AIR – 11620 k 1m CWE

Indonesien

RRI – 15150 k 2,5m BSN

Uzbekistan

R Nederland – 9345 k 2v BSN

NORDAMERIKA

Canada

CIGM Sudbury ON – 790 e-mail f/up LHU

USA

KIRO Seattle WA – 710 e-mail MJT
 WMVP Chicago IL – 1000 e-mail 1v f/up DO

PIRATER

R Barcelona – 1648 e-mail 1v DO
 Radio Paardenkracht – 6245 e-mail MJT
 R Boomerang – 6269 e-mail 1v DO
 R Zodiac – 6312 e-mail 1v DO
 Wrekin R Int – 12256 k b alma 16v LWV

UTILITY

MSF, Rugby – 60 k
HBG, Bern – 75 k

ULAK
ULAK

STÄLLNINGEN I CUPEN

1. Dan Olsson (DO)	29 p
2. Magnus Jespersion (MJT)	11 p
3. Claës-W. Englund (CWE)	10 p
4. Lennart Weirell (LWV)	8 p
5. Börje Sahlén (BSN)	6 p
6. Lars Hedberg (LHU)	4 p
7. Ulf Åkesson (ULAK)	2 p

/LWV 06-10-25/

PTS planerar att tillåta små FM-sändare

PTS planerar att från 1 oktober 2006 kunna avskaffa tillståndsplikten för FM-sändare med låg uteffekt, som används för att överföra ljud trådlöst från till exempel MP3-spelare till vanliga FM-radiomottagare. Detta innebär att denna typ av sändare då kommer att kunna användas fritt och utan tillstånd.

Innan dessa PM-sändare kan användas fritt i Sverige måste EU granska förslaget till undantag. Denna tid går ut i september. Därefter måste PTS styrelse fastställa föreskriften om undantag för sändarna. Under förutsättning att EU inte har några synpunkter och PTS styrelse beslutar om föreskriften kommer sändarna att kunna användas utan tillstånd från PTS från den 1 oktober 2006.

Bakgrund

I början av 2004 informerade PTS om att denna typ av sändare inte får användas utan tillstånd. Efter detta besked har studier kring störningsriskerna med PM-sändare med låg uteffekt genomförts på europeisk nivå och en ny europeisk standard tagits fram. Detta ligger nu till grund för det planerade undantaget.

FM-sändare som sänder på frekvensbandet 87.5 - 108 MHz kan då få användas fritt om sändareffekten uppgår till högst 50 nW (nano-watt).

För att de ska få säljas i Sverige och övriga EU måste sändare av det här slaget uppfylla gemensamma europeiska krav. Det innebär bland annat att de ska vara CE-märkta.

Det planerade undantaget grundar sig på en europeisk överenskommelse. Nästa led i arbetet är för PTS att fastställa föreskrifter kring denna typ av sändare. Det innebär att godkända produkter sannolikt kommer att kunna användas av konsumenterna utan tillstånd från PTS under hösten 2006.

Wolfgang Wüdsch SM4JMY

PTS planerar att tillåta små PM-sändare från 1 oktober. Kolla länk, <http://www.pts.se/Nyheter/nyhet.asp?ItemId=6037>

73's de Christopher - SMSYLG

/QTC 10:2006/

Etiopien skaffar nya sändare

From a Harris Corp. press release

Harris Corporation (NYSE: HRS) today announced a turnkey radio transmission sale to Radio Ethiopia, a segment of the Ethiopian Radio and Television Agency (ERTA). Harris will deliver high-power AM transmitters to stations in Harar (3DX(TM)-D100, 100 kW) and Mekele (DX@ -D200, 200 kW) this fall through Technology Systems and Solutions, a Harris dealer representative based in Ethiopia. The transmitters, which are ready for DRM and HD Radio(TM) conversion, will deliver a higher quality signal to a large part of the country --- highly important for a population that relies on radio for news and information in addition to entertainment. The new transmission system will dramatically improve the quality of AM radio transmissions throughout the country by the end of 2006.

http://www.broadcast.harris.com/news/view_pres_release.asp?act=lookup&pr_id=1944

/HCDX 2006-08-26/

TIPSSPALTEN

Magnus Jespersen
Regementsgatan 22
723 45 VÄSTERÅS
magnus.jespersen@tele2.se

Denna gång är det h-red som sammanställer spalten eftersom Magnus varit i Parka och jagat jänkare och annat på mellanväg. Endast en bidragsgivare denna gång, DO. Det lär bli en större spalt nästa nummer.

kHz Datum UTC Station m m Sign

EUROPA

1251	9.10	1630	R Győr med ett program kallad "Krönika"	DO
1251	21.10	1645	Classic Gold Amber, Bury med reklam för en sångförsäljare i Bury. Reklamen var väldigt likt den som man gör för Hästens.	DO
1287	22.10	0100	Veronica R Network med ID o sen spelade de Rod Stewart	DO
1314	22.10	0030	R Loisirs med Billy Swan's "I can help". Undrar om det kan hjälpa en med svar.	DO
1413	28.9	0400	BBC R Gloucestershire med ID till Q 4	DO
1494	17.9	0320	R Moldavia med ett program om musik ifrån Afrika. Intressant.	DO
1584	21.10	1610	BBC R Hereford & Worcester berättade om Hereford Uniteds senaste match	DO
1584	21.10	1610	BBC R Nottingham berättade om en trafikolycka	DO
1602	21.10	1600	R Waddensee med ID och pop till njutbara styrkor	DO
1602	21.10	1605	BBC R Kent fadade up och drog fotbollsresultat för	DO

AFRIKA

4780	21.10	1740	R Djibouti pratade på ett inhemskt språk	DO
4965	22.10	0230	Christian Voice med religiöst på engelska med mycket psalmsång	DO
5005	21.10	1805	EkvatorialGuinea med riktig ösig musik. Mycket njutbart.	DO
5025	21.10	1745	ORTB/Parakou med fin affemusik på franska	DO
5470	21.10	1815	R Veritas med rörigt program på engelska. Inte helt lätt att klämma fram rapportdetaljer.	DO

ASIEN

1521	13.10	1500	R China Int med program på ryska	DO
------	-------	------	----------------------------------	----

NORDAMERIKA

930	10.9	0230	CHER Sydney, NS spelade "Leyla" med Eric Clapton	DO
1130	10.9	0105	WBBR, New York, NY pratade om en trafikolycka på Abbey Road	DO
1320	10.9	0155	CKEC New Glasgow, NS spelade Blondies "Hart of glas" för	DO

Sid 7

1510	10.9	0340	WWZN Boston , MA med ishockey	DO
1660	10.9	0040	WCNZ Marco Island, FL med reklam för programmet "Father and sun"	DO
1680	10.9	0010	WLAA Winter Garden FL med religiöst program på spanska	DO
1690	10.9	0015	WPTX Lexington Park, MD med sportprogram ID:ar som Sportnews Network on AM 1690 WPTX Lexington Park.	DO

CENTRALAMERIKA

800	10.9	0215	TWR Bonaire med prat om Jesus	DO
1140	10.9	0125	WQII Once Q San Juan, PR spelade en skiva med Susanne Vega	DO
1600	10.9	0045	WLUZ Bayamón, PR med romantisk musik	DO
1640	10.9	0320	R Juventus, Don Bosco, Santo Domingo, PR med religiöst	DO
1660	22.10	0330	WGIT med härliga musik. En riktig njutning.	DO
1680	10.9	0150	R Senda med ID o läste sedan ifrån Biblen	DO
1680	22.10	0255	R Senda, Dom Rep fadade upp i ett par minuter med religiöst	DO

SYDAMERIKA

1290	10.9	0110	R Puerto Cabello, Puerto Cabello, VEN med prat om turism i Venezuela	DO
1310	10.9	0330	R Nacional Barcelona, VEN med ID o prat om Hugo Chavez	DO
3290	22.10	0530	Vof Guyana med program ifrån BBC	DO
4985	21.10	2345	R Brasil Central med ID efter ha spelat "New York, New York" med Frankie Boy	DO
4915	10.9	0245	R Anhanguera, BRA med et stort ID	DO
4950	10.9	0250	R Madre de Dios, PERU med reklam för en lokal bank	DO

PIRATER

1690	22.10	0300	OID pirat med grekiska. Gick bara på den sydliga antennen så jag trodde ett tag i början att det var argentinaren.	DO
3927	21.10	1940	R Spaceman spelade "My Baker" med Boney M	DO
6210	22.10	0710	R Cupid fick SMS ifrån Tyskland, Tjeckien o Finland	DO
6268	21.10	1700	R Oscar Zulu med gamla goda 80-tals hits	DO
6269	9.9	1830	R Oscar Zulu spelade en låt med Boston	DO
6280	10.9	0640	R Mazda spelade den kända piratlåten "Harry Leame team"	DO
6285	22.10	0740	R Victoria med gammal god 60-tals musik som "Guantanamo" och "Hang on sloopy"	DO
6290	17.9	1505	R Delta med holländsk musik	DO
6295	9.9	1935	The Bousman med musik av Dan Hill. En för mig okänd förmåga.	DO
6296	22.10	0620	R Orion med tysk musik o engelskt ID	DO
6301	21.10	1840	R Tarzan stängde 1847.	DO
6306	21.10	1850	R Skywave drog sin e-postadress.	DO
6305	7.10	1430	R Valencia tyckte gilla Queen	DO
6306	10.9	0615	R Bonofox med Bryan Adams o drog sen sin e-mailadress	DO
6310	17.9	0910	R Malaisy spelade ABBAs "Dancing Queen"	DO
6311	22.10	0815	R Underground läste upp loggar ifrån DR Tims tipspalt	DO
6312	10.9	1300	R Digital lirade "Kingston Town" med UB 40	DO

Det var det hela. Mera bidrag till MJT till nästa nr! /LWV

Mannen bakom rösten

Torbjörn Lindberg är P4 Västmanlands "flygande reporter i den norra länsdelen

Inte alla vet hur han ser ut. Men alla vet hur han låter. I alla fall om man bor här i länet.

Torbjörn Lindberg är lokalradions flitigaste reporter.

En dagen sänder han direkt från en olycksplats.

Nästa dag gör han reportage om en hembygdsförening.

Det är variationen som gör att han trivs med jobbet.

Torbjörn Lindberg är arbetsnarkomanen som inte ens är borta från jobbet när han är sjuk.

Och så gillar han god mat och vackra kvinnor. VLT följde honom en dag på jobbet.

Vardagar klockan 8.45 samlas nyhetsredaktionen på Radio Västmanland i kontorslokalerna på Vallbyinstitutet.

Dagens agenda går igenom. Vad händer och var? Nyheter och vinklingar diskuteras.

Efter ett par minuter trampar Torbjörn Lindberg otåligt:

- Nu sticker vi. Vi lyder och kastar oss in i redaktionsbilen, en Volvo med P4 målat i blått efter långsidorna.

Vi ska följa Torbjörn Lindberg en heldag, för att försöka få en bild av mannen bakom rösten, den röst som talat till oss från radion i mer än 20 år, den röst som vittnat om allt från tragiska företagsnedläggningar till glada hembygdsfester.

Torbjörn Lindberg har gjort allt.

- Det är charmen med jobbet. När något stort händer är det bara att släppa vad du gör just då och dra dit. Man vet aldrig i förväg hur en dag ska bli.

Nyligen, vid den stora bussolyckan utanför Arboga, var det hans röst som ekade ut i nyhets-sändningar över landet. Torbjörn Lindberg pratade med överlevande, frågade ut räddningspersonal och gav oss lyssnare en beskrivning av det hemska scenario som utspelade sig kring den omkullvälta bussen.

Hur mår du efter den arbetsdagen?

- Det bekom mig inte alls. Genom mitt yrke har jag sett så många döda.

Han kör lite sitt eget race i kraft av ålder och erfarenhet. Ingen tar illa upp när han sticker ifrån morgonmötet. Kollegerna vet att han ändå gör det han ska, och mer där till. Han levererar. Minst 2-3 nyhetsinslag varje dag.

Det gör Torbjörn Lindberg till den mest produktive reportern av dem alla. Det säger han utan att rodna.

- Om jag har en dålig dag och bara lyckas göra ett enda inslag - då känner jag mig misslyckad. Men varje år gör jag ändå ungefär 900 inslag. Det är dubbelt så många som mina kolleger. Fast ärligt talat så jobbar de lite mer med inslagen än vad jag gör.

Vi får strax en uppvisning.

Färden går mot Fagersta och Risbroskolan. En företagarmässa skall locka skolelever att stanna kvar på orten efter skolan.

Efter tio minuter har Torbjörn intervjuat tre skolelever och en utställare samt småpratad lite med rektorn.

Sedan sitter vi i bilen igen.

Vi åker mot kommunkontoret i Fagersta för att rutinkontrollera inkommande post. Kanske finns där ett spännande brev som kan bli en nyhet.

Redaktionen i Västerås ringer. De borgerliga partierna i landstinget har gjort ett utspel om att öppna en sjukhusakut i Fagersta om de vinner valet. Har Torbjörn möjlighet att fånga några röster på gatan om detta?

- Inga problem, svarar han.

Efter postgranskningen, som denna dag inte gav någonting, parkerar han bilen på gågatan utanför ICA-butiken.

Tre pensionärer, det är mest sådana ute på vårdagsförmiddagen, tycker i mikrofonen att det låter bra med en akut. Men de tror inget förrän de ser det.

Detta med enkäter, att fånga "folkets röst" är ett av de uppdrag han inte gillar. Förutsägbara frågor får ofta förutsägbara svar, tycker han.

Sedan finns en annan typ av reportage han verkligen tycker illa om. Det är så kallade snyftreportage om människor som har hamnat i kläm på ett eller annat vis.

- Jag gör dessa reportage om jag måste, men ibland har jag lite svårt att förstå mig på hur människor kan ha hamnat i en sådan situation...

Kofångaren pekar österut. Hans bevakningsområde är stort och omfattar Skinnskatteberg, Fagersta, Sala, Norberg och Heby.

Det kan ta halva dagen att åka från ena änden till den andra.

Nu ringer han ett kontrollsamtal till en förening som fått statliga bidrag till ett projekt. Han pratar med ordföranden som om de vore gamla bekanta. De är de också, fast bara genom jobbet.

- Men det har inte hänt så mycket sedan vi pratade senast, summerar han. Inte tillräckligt för en intervju just nu. Det räcker att jag skriver ett telegram om det till nyheterna.

Vi passerar en av många små byar som ligger efter vägen. Telefonen ringer. Högtalaren är på:

- Hej jag såg att du åkte förbi här. Hur är det?

Artighetsfraser utbyts och sedan kommer det:

- Hur blir det i sommar: Ska du fira midsommar i Sättra Brunn som vanligt?

Där bodde Torbjörn fram till nyligen.

Lokalradion har sänt midsommarfirandet därifrån och Torbjörn höll i mikrofonen på festplatsen även när sändningarna tystnat. Ett uppdrag han älskar.

- Jag gillar att så på scenen, men kan varken sjunga eller dansa. Så vad gör man?

Vad som ska hända i år är ännu inte bestämt. Vi får se, svarar han den som ringer.

Nu bor han inte "ute i länet" längre. Han har flyttat hem till Kyrkbacken i Västerås. Där bodde han för två åkterskap och 30 år sedan, efter avstickare till Klockartorpet och Fläckebo och nu senast Sättra Brunn. Han ville ha mer liv omkring sig och då blev det Västerås centrum igen.

Där bor han med yngsta dottern, 17-åriga Frida. Hon ringer och berättar hur gårdagskvällens klassfest har avlöpt. Det är mycket puss och kram i samtalet. Pappa och dotter verkar stå varandra nära.

Med beundran i rösten berättar han:

- När vi bodde på brunnen var det hon och en kompis som startade protester mot att en busstur skulle dras in. De lyckades få sin vilja igenom. Men då flyttade vi.

Han har ytterligare två döttrar, 24 och 38 år gamla.

Men ingen fru. Just nu.

- Men jag är väldigt god vän med båda mina ex-fruar.

Eftersom han strax innan berättat att han är arbetsnarkoman känns det naturligt att fråga:

Var det jobbet som knäckte äktenskapen?

- Nej då, svarar han rakt. Man kan säga att jag upptäckte att det fanns andra damer.

Charm är förstås bra i jobbet. Både fotografen och jag imponeras av hans teknik. Han börjar småprata med någon och plötsligt håller han mikrofonen lite diskret i brösthöjd samtidigt som han behåller ögonkontakt med den intervjuade.

Ingen hinner bli nervös, ingen nobbar Torbjörn en intervju. Han gör ett genomtrevligt intryck.

- Visst kan jag tröttna på att träffa så mycket folk. Då stänger jag in mig några dagar och blir totalt tillknäppt. Men sedan blir jag mig själv igen. Det är ju folket som gör det här jobbet så himla kul.

Han bestämde sig tidigt för att försöka komma in i mediabranschen. Som ung pryade han på Västerås stads fotoavdelning och insåg hur spännande det var att jobba i mörkrummet. VLT hade denna tid endast en fotograf anställd, Tage Berggren, som behövde hjälp och på så vis hamnade Torbjörn Lindberg på VLT.

Sedan började han skriva och fick en fotograf/reportertjänst på Ölandsbladet, sedan kom han till Bergslagsbladet och sedan till VLT igen, men när han 1976 hörde att lokalradion skulle starta så ville han vara med.

- Då lovade man guld och gröna skogar. Men sedan kom 1980-talet med alla neddragningar. Fast visst har det varit en spännande teknisk utveckling. De första tio åren drog vi kabel till förbannelse. Numera trycker man bara på en liten knapp så sänder man.

Under tio år var han chef på radion, både i Västerås och Stockholm. Men tjänsten rationaliserades bort så sedan många år är han reporter igen.

Har du aldrig varit sugen på att jobba på Ekot?

- Nej, min styrka är att jag kan Västmanland och känner folk här som ger mig tips.

Nu är vi på väg till Morgongåva som drabbats av en vattenläcka. Skolan höll stängt en dag men har nu öppnat igen, vatten finns i tankar på skolgården.

Tanken är att prata med skolbespisningspersonalen, men de är på lunch berättar en lärare vi springer på i trapphuset. Omärkligt håller Torbjörn plötsligt mikrofonen i handen och har inlett en intervju. Läraren svarar artigt. Ingen nobbar Torbjörn Lindberg.

Runt Torbjörn hänger några killar av nyfikenhet, en av dem berättar en sekund senare i mikrofonen

hur trist det var att behöva äta kräm till lunch och några tjejer, som påpassligt står vid vattentanken för att dricka vatten, får också säga vad de tycker. Nu behöver han inte prata med skolbespisningspersonalen längre. Torbjörn har fått de konsekvensbeskrivningar och känslor, som helst ska krydda ett reportage.

Men det saknas hård fakta, själva stommen som bär upp reportaget, och Torbjörn ringer till växeln i Heby kommun. Det har han gjort förr. Artighetsfraser byts innan han får namnet på mannen som vet allt om vattenläckan.

Torbjörn hinner bara ringa upp innan mannen svarar.

- Jag ser dig nog.

Mannen står på andra sidan gatan där det visar sig att vattenläckan är och han har sett vår bil.

Torbjörn gör sin intervju. De snackar vidare en stund om ditt och datt men nu har Torbjörn Lindberg stängt av mikrofonen. Att upprätta sociala kontakter är viktigt. Ett brett kontaktnät är en del av jobbet för en journalist, särskilt för den som är beroende av tips.

Svårigheten är att inte bli för mycket kompis, lyssnarna och läsarna ska kunna lita på att journalisten inte har några dolda lojaliteter.

Men det har Torbjörn Lindberg löst på sitt eget fiffiga sätt.

- Jag känner alla och får tipsen. Men obehagliga saker som rör personer jag känner får andra på radion göra.

Du ger alltså bort scoopen?

- Ja, det viktigaste är ju att vi har grejen. Visst gillar alla journalister att göra de saker som ger de svartaste rubrikerna. Men för att vi ska få tipsen krävs att jag inte gör mig osams med folk.

Torbjörn Lindberg fick en ny höftled i höstas och har under åren gjort många uppdrag om landstingets långa köer inom sjukvården. Själv fick han tid för operation bara efter några månader.

- Det är ju lite skillnad mot när man hör folk som tvingas halta fram i två-tre år.

Strax efter operationen träffade han Jan Brithon, landstingsdirektören, på systemet.

- Brithon frågade mig vad jag tyckte om vården och jag kunde inte svara annat än att det varit djävligt bra. Då skrattade han.

Han låter nästan stolt när han berättar sin sjukdomshistoria som inte ens är ett kapitel. Sjuk är han sällan och definitivt inte borta från jobbet. När han ramlade ner för en trappa för några år

sedan och bröt handen tog han ut en semesterdag medan de spikade ihop handen. Sedan satt han i bilen igen.

Om han blir förkyld jobbar han ändå.

- Eftersom jag till största delen är för mig själv finns det ingen risk för att jag smittar någon annan.

Och denna höftledsoperation han tvingades till i höstas klarade han på minsta möjliga sjukskrivning, mot doktorsn rådan. Men han är som sagt arbetsnarkoman.

Det är egentligen inget. Att vara stolt över; det vet han.

- Jag känner ibland att hjärtat rusar. Efter 60 tar kroppen mer stryk.

Nu är han 63 år och har inte långt kvar till pensionen. Men gå på dagen tänker han inte.

- Jag ska jobba några månader till, närmare bestämt till den 1 juli år 2009, för då har jag jobbat exakt 50 år i branschen. Det är det inte många som slår.

För att inte få abstinens ska han flytta ifrån länet.

- Varenda sommar sedan 1955 har jag varit på Öland. Dit ska jag flytta, det har jag sedan länge bestämt mig för. Då kan jag strunta helt i vad som händer i Västmanland. Jag ska ta långa promenader över Alvaret och umgås med vänner.

Klockan är en bra bit över tolv och jag och fotografen är rejält hungriga. Det visar sig att Torbjörn Lindberg aldrig tar lunch. Inte kafferast heller. Han jobbar intensivt medan våra magar kurrar ikapp.

- Jag åker hellre hem tidigare, jag har den friheten. Jag brukar vara hemma vid halv fem.

Vad gör du på kvällarna?

- Läser tidningar, Ölandsbladet, DN, Bergslagsbladet, Sala Allehanda, Aftonbladet. Jag letar nyheter, kanske ringer några samtal.

När vet du vad du ska göra under morgondagen?

- I morgon. Torbjörn Lindberg stannar vid en mack för att tanka. Fotografen och jag smiter snabbt in. Aldrig har en korv smakat så gott.

Full fart igen. Nu mot Västerås. Hela tiden ringer telefonen.

Så gått du körde förbi här, har du hört att ...

Det där med bilen är lite lustigt. Alla i norra länet vet att det är Torbjörn som kör omkring i P4:s bil däruppe. Han är ju deras röst i etern. Nästan alla hejar och morsar.

- En kollega körde en gång här uppe och blev helt ställd för att alla vinkade till honom hela tiden.

Han brinner för norra länet och om han inte var så produktiv så skulle Västerås dominera allt för mycket i nyhetssändningarna, tycker han.

Han kör 7 000 mil om året och har rattat 275 000 mil hittills för radion. Och fått 6-7 fortköringsböter.

- Det är inte så farligt, med tanke på hur mycket jag har kört. Men numera kör jag mycket långsammare för att hålla nere stressen.

Är jobbet stressigt?

- Ja, men det hör till.

Nervös kan han faktiskt också bli, trots att han har en kolugn röst vad som än händer.

- Att stå ute på ett gärde och prata i direktsändning gör mig ingenting, men jag klarar inte av att sitta i studion och sända efter manus. Jag blir alldeles för nervös av att läsa ifrån ett papper.

Tillbaka på redaktionen är det dags för redigering. Han kopplar bandspelaren till datorn och hör sina frågor ljuda i rummet. Som ett ordbehandlingsprogram där man flyttar ord och klipper bort meningar fungerar den digitala klippmaskinen och en intervju ska bantas till högst en och en halv minut för att rymmas i sändning. Harklingar, långa pauser och omsägningar klipps bort. Någon timme senare är det första inslaget klart för sändning.

Och när klockan slår halv fem är det dags för dagens huvudsändning i Radio Västmanland.

- Vattnet är tillbaka i Morgongåva, inleder nyhetspresentatören.

Då är Torbjörn Lindberg på väg hem.

En arbetsdag är slut. I morgon väntar nästa.

Ingegerd Backlund

021-199203

ingege.d.backlund@vlt.se

/VLT 06-04-15/

H-red: Ni som var med på DX-Parlamentet 1990 kommer kanske ihåg att Torbjörn invigde det samma och att han var guide på R Västmanland vid DX-P 2002.

Radio Västmanland lägger ner program

Det händer mycket på Sveriges Radio Västmanland just nu. Den 1 november tillträder Michael

Österlund som ny chef. Han glädjer sig åt det nya uppdraget men börjar jobbet under en tid när stora omorganisationer är på gång. Bland annat kommer kanalens rikssändande program P1-Konsument och Nybryggt att läggas ned.

Michael Österlund säger sig ha konkreta mål och visioner för SR Västmanland när han nu tar efter Malte Lind som kanalchef. Det handlar om att nå lyssnare som inte nås i dag, till exempel unga kvinnor och personer med utländsk bakgrund.

- Radio Västmanland är redan en proffsig kanal men vi kan bli bättre på nyhetsområdet. Som gammal ekonomireporter tycker jag till exempel att vi kan och bör förbättra vår ekonomibevakning säger han.

Michael Österlund har en bakgrund som allmänreporter och ekonomireporter på bland annat Dagens Industri och Uppsala Nya Tidning och kommer närmast från en tjänst som chef för Ekonomiekot.

Som redan meriterad chef på Sveriges Radio har Michael Österlund redan märkt av de stora förändringar som just nu genomförs inom företaget. Program läggs ned och flyttas till privata, produktionsbolag för att minska kostnaderna och öka flexibiliteten. Samtidigt har kritiken varit massiv från medarbetare som menar att public service-företaget Sveriges Radio försvagas.

Den kritiken återfinns också hos SR Västmanland. P1-Konsument och Nybryggt är två riktäckande program som sänds härifrån men nästa år kommer de att läggas ned.

- Jag är förbluffad, säger Gunnar Eriksson, programledare för P1-Konsument sedan starten 1996.

- Just konsumentjournalistik är ju väldigt känslig för misstanken att inte vara opartisk. Och vad händer när privata bolag som kanske producerar reklam och är i beroendeställning inför företag, samtidigt ska producera kritisk konsumentjournalistik, frågar sig Gunnar Eriksson.

Enligt Michael Österlund är beslutet beklagligt på så sätt att han gärna fortsatt att sända programmet. Samtidigt betonar han att det inte är aktuellt med uppsägningar: Istället ska berörda personer omplaceras inom företaget.

Stefan Nordberg

021-19 90 00

stefan.nordberg@vlt.se

/VLT 06-10-21/

Trends in tropical bands broadcasting

By Anker Petersen, DSWCI Chairman

Since 1972 the Danish Shortwave Club International has published an annual publication which first covered the frequency range of 2.200 to 5.800 kHz and was called the "Tropical Bands Survey". But since 1999 I expanded it as editor to cover all Domestic broadcasting stations on shortwave from 2.200 kHz till 30 MHz. That is now called the Domestic Broadcasting Survey - the DBS - and it is popular worldwide among hard-core DX-ers. Our latest edition was published in April this year.

The task for the editor of the DBS is, throughout the year until the next publication, to check the bands himself and follow the loggings from our members and other DX-ers around the world. For each station in the list, a note is taken of the months when it has been heard. If a station has not been heard by any DX-er during the past 12 months, it is

deleted. By this measure, the DBS contains only the active domestic broadcasting stations.

With this systematic registration of broadcasting stations on the Tropical Bands each year, it is possible to make some statistics on how many frequencies were active in each part of the world and compare these numbers.

I have selected the Tropical Bands Surveys published with 12 years intervals in 1973, 1985 and 1997, and the Domestic Broadcasting Surveys from 2003 and 2006. For each of these five years I have then counted the number of active Domestic Broadcasting stations between 2.200 and 5.800 kHz. International broadcasters, Clandestine and Pirate stations are not included in these statistics.

Active domestic transmitters on 2200 – 5800 kHz

	1973	1985	1997	2003	2006	%
Africa	159	115	73	35	26	16.4
Asia	500	380	282	144	126	25.2
Pacific	27	24	33	27	30	111.1
Central America	50	26	27	21	13	26.0
South America	370	274	212	136	125	33.8
Total	1106	819	627	363	320	28.9

(% är skillnad mellan 1973 och 2006. h-red)

We are approaching the end of the Era of Domestic broadcasting on the Tropical Bands for two main reasons: The technical standard of a large part of the transmitters in the tropical countries is poor and they cannot be repaired for economical reasons. In more developed countries the domestic shortwave transmitters are being replaced by FM-networks. The trend above is clear: Looking three years back the falling trend continues although it has levelled out the past two years. The average number of closed domestic stations per year during 1997-2003 was 44 whereas it was only 14 during 2003-2006. The extraordinary steep fall at the very end of the

20th century is now replaced by a more "normal" closure of about 15 domestic frequencies per year. This means, that it may last more than 20 years from now, before the last domestic broadcaster closes down on the tropical bands. Countries like Brazil, Peru, China, India, Bolivia and Papua New Guinea are still dominating the tropical bands. However, it is expected that AIR is going to replace SW by FM within a few years.

The following list shows closed frequencies which were used previously by domestic, international and clandestine stations.

Sid 13

Stations on the tropical bands which have closed down in 2004-2005, including Clandestines.

kHz	kW	Station	Country	Last log
2470	0.25	R Cacique	Brazil	AUG04
3025.5		Frontline Soldiers R, Channel 2	North Korea	MAR05
3168.3	0.5	R Naylamp	Peru	OCT04
3220	0.012	R Colegio Técnico Municipal, Ñemby	Paraguay	AUG04
3259	0.6	NHK, Kasuga	Japan	MAY05
3300	100	SW Radio Africa, via Meyerton	Clandestine	APR05
3324.9	1	R Maya, Barillas, Huehuetenango	Guatemala	OCT04
3346		Minsk utility station (USB)	Belarus	FEB05
3365	100	SW Radio Africa, via Meyerton	Clandestine	MAY05
3366	50	GBC, Accra	Ghana	JUL04
3373.5	0.3	NHK, Mihara	Japan	MAY05
3385	10	RRI Kupang, Timor	Indonesia	OCT04
3607.5	0.9	NHK, Shobu-Kuki, Tokyo	Japan	MAY05
3923	0.04	R Samorodinka, Moscow	Russia	MAY04
3970	0.3	NHK Nabeta, Nagoya 1	Japan	MAY05
3970	0.6	NHK, Sapporo 1	Japan	MAY05
3975	100	VOA, Biblis	Germany	AUG04
4025		Voice of the People of Kurdistan, No. Iraq	Clandestine	APR05
4428	0.85	R Bambamarca, Hualgayoc, Cajamarca	Peru	OCT04
4461	1	R Norandina, Celendín, Cajamarca	Peru	JUN04
4540	100	R Georgia, Dusheti	Georgia	JUL05
4698.7	0.25	R Amistad, San Pedro La Laguna, Solola	Guatemala	OCT04
4788	1	R Emisora Ballivián, San Borja	Bolivia	MAY04
4790		BSKSA, Jeddah, HS 2. Spurious ½ x 9580!	Saudi Arabia	JAN05
4825	100	SW Radio Africa, via Meyerton	Clandestine	MAY05
4830	10	R Táchira, San Cristóbal, Táchira	Venezuela	OCT04
4832	1	R Litoral, La Ceiba	Honduras	JUN04
4845	0.03	R Tangazeni Kristo (RTK), Aru	Congo, Dem. Rep.	SEP04
4855	1	R Por Um Mundo Melhor, Gov. Valadares	Brazil	
4880	100	SW Radio Africa, via Meyerton	Clandestine	MAY05
4919.9	0.75	RRI Biak, PP	Indonesia	MAR05
4940	100	Voice of Russia via Yangiyul	Tajikistan	DEC04
5014.5	0.5	R Juliaca, Juliaca	Peru	DEC04
5025	100	R Tashkent, Toshkent	Uzbekistan	DEC05
5040	100	R Tashkent, Toshkent	Uzbekistan	DEC05
5060	100	R Tashkent, Toshkent	Uzbekistan	DEC05
5384.2	0.3	R Huarmaca, Huarmaca	Peru	MAR05
5428	0.3	NHK, Osaka 2 (USB)	Japan	MAY05
5556		R La Inmaculada, Santa Cruz	Peru	JUL04

VÄRT ATT VETA

Dan Olsson
Högalidsvägen 77 C
244 36 Kävlinge
dodx@telia.com

Dags igen att sätta sig bakom typerna för ett höstnummer. Så mycket höst har vi inta haft i Kävlinge då dagstemperaturerna fortfarande ligger runt 15 grader. Min aktivitet i höst har inte varit så hög då den mesta tiden har gått åt att göra vid huset. Ett annat skäl är att svarsprocenten på de skickade rapporterna varit skrämmande låg.

ALASKA

KNLS med engelska enligt detta schema: 08.00-09.00 på 6150, 10.00-11.00 på 6150, 12.00-13.00 på 6150 och 6915 samt 14.00-15.00 på 6150.

M Beesley i CON

ALBANIEN

R Tirana sänder engelska mån-lördag 19.45-20.00 på 6130 och 7465 och 21.00-21.30 på 7530. Tis-söndag 02.45-03.00 på 6115 och 7465 samt 03.30-04.00 på 6115 och 7465.

M Barraclough i CON

AUSTRALIEN

HCJB sänder engelska 00.00-00.30 på 15405 och 15525, onsdagar 01.45-02.00 på 15405, 07.00-09.00 på 11750, 10.00-11.30 på 15540, mån-lördag 11.30-12.00 på 15425, onsdagar 13.00-13.15 på 15435, 13.00-13.30 på 15400, lördagar 13.30-14.00 på 15435 och 23.30-24.00 på 15390.

CON

BOLIVIA

R Norteno är hörd 0146-02.00 då den stänger på 4844.9. S Barbour via Cumbre DX i CON R Nacional Huanuni är reaktiverad på 5968,58.

A Slaen via HCDX i SWB

BULGARIEN

R Bulgaria sänder engelska 00.00-01.00 på 7400 och 9700, 03.00-04.00 på 7400 och 9700, 07.30-08.00 på 9500 och 11500, 12.30-13.00 på 11700 och 15700, 18.30-19.00 på 5800 och 7500 samt 22.00-23.00 på 5800 och 7500.

D Bloise via DXLD i CON

CANADA

Följande stationer flyttar till FM: 560 CHVO Carbonear, NL, 630 CFYV Charlottetown, PE, 720 CHTN Charlottetown, NF 950 CHER, Sydney, NS, 1050 CJNB North Battleford, SK, 1070 CBA, Moncton, NB, 1280 CHQB, Powell River, BC, 1450 CHUC, Cobourg, ON och 1490 CFWB, Campell River, BC.

D McIntyre o P Rafsue via DXLD i MVE
CKDO, Oshawa, ON är ny på 1580 fanns tidigare på 1350. *M A Hall via MWC-email news i MVE*
Den canadensiska mv-scenen är snart lika öde som 60-metersbandet är på lattar.

COLOMBIA

R Lider är åter aktiv på 6139.8 och de är hörda 05.50-06.00.

A Vranes jr och H Ferry via DXLD i SWB

CUBA

R Cadena Habana har börjat sända på 530 kHz. De är hörda 04.00. *R Stewart i via NRC i MVE*
R Marti har börjat sända här på 530. Så ovanstående är ett motdrag till detta. *T Larsson i MVE*

DANMARK

R Mega har en ny adress: R Mega, Möllestråde 9, DK 4000 Roskilde.

RN.com

DIEGO GARCIA

AFRTS är hörd 11.55-13.40 på 12579 och 17.00-18.10 på 4319.

F Baste och A Petersen vial DXLD i CON

DOMINIKANSKA REPUBLIKEN

R Senda är en ny station på 1680. De testar i 3 månader av en effekt på 900 w. Adress till stationen är: Radio Senda, Apartado Postal 134 (eller gatadress Calle René del Risco Bermúdez 17) San Pedro de Macoris, Dominikanska Republiken. E-postadress är radiosenda@hotmail.com.

T Johnson o H Klemets i MVE

ECUADOR

R Quito är åter aktiv på 4919.0 och de är hörda 04.25 - 07.08. *M Mendez via DXLD i WOR*

IRC

De blåa IRC-kuponger som kallas för Beijing 1 gäller bara framtill årsskiftet. De nyare kallad för Beijing 2 gäller framtill 31 december 2009.

M Terry via DXLD i SWB

Då blir det enklare i fortsättningen att använda dollar och euro vid rapportering.

ITALIEN

R Studio X på 1584 har denna adress: Via Mammiamese 687, IT-51030 Momigno (MT). E-postadress är info@radiostudio.it. Webadress är www.radiostudio.it.

Play-DX via C Brunström i MVE

R Verona på 1584 har denna postadress: Via della Scienza 25, IT-37139 Verona (VR). Deras epostadress är radioverona@radioverona.it. Deras webadress är www.radioverona.it.

PlayDX via C Brunström i MVE

RAI sänder svenska mån-, ons- och fredagar 20.00-20.20 på 6045 och 9760.

A Scaglione via A Roe i CON

JAPAN

Ivo Toguri D'Aquino, mer känd som Tokyos ros under andra världskriget har dött i en ålder av 90 år. *SKD*

KANARIEÖARNA

R Las Palmas Punto Radio på 1008 sänder numera med 25 kW. Adress till stationen är: R Las Palmas Punto Radio, c/Profesor Lozano 5, 2:planta, ES-35008 Las Palmas de Gran Canaria.

P Lentijarvis 1000 Lakes blog via M Ritola i MVE

LETTLAND

R Caroline ska börja sända tisdagar 20.00-23.00 på 945. *A Sennit i MVE*

LIBYEN

V Of Africa sänder engelska 14.00-16.00 på 17850 och 21695.

M Cornachioni via DXLD i CON

LITAUEN

R Racja ändrar frekvens från 666 till 1386 med program 17.00-19.00.

R Pleikys via M Ritola i MVE

MALAYSIA

RTM Sarawak FM sänder på malaj 22.00-16.00 på 5030 och 7130.

RTM Kajang sänder Klasik Nasional FM 24 timmar om dagen på 5965.

RTM Kajang sänder på 6049.6 sänder Info FM på malaj 02.00-05.00 och Asyik FM på malaj och Orang Asli 05.00-15.00 amt Suara Islam 15.00-17.00

RTM Sibul på 6050 sänder 04.00-007.000 med program ifrån Sibul FM samt 22.00-01.00 med program ifrån FM Kuching i Iban.

RTM Kuching på 7270 sänder 01.00-04.00 Wai FM ifrån Bidayah, 04.00-07.00 Limbang FM ifrån Lunn Bawang, 07.00-10.00 Wai FM ifrån Kayan/Kenyah samt 10.00-16.00 Wai FM ifrån Iban. *A Davids via R Howard och DXLD i CON*

NEDERLÄNDERNA

R747 på 747 ersätts fr.o.m. 4 september av Radio 5. *R Nederland Media Network i MVE*

PERU

Ny station är R L V de Los Andes i Centro Poblado, El Higuerón, San Miguel de El Faique, Provincia de Huancabamba. De är hörda 22.20 - 01.03 på 5602.6.

R Rodriguez via Connexión Digital och DXLD i CON.

R Victoria i Lima på 6020 har svarat via Henrique Silvio Ramos, Adminstrador. Ny adress är Avenida Arica 248, Brena, Lima.

L Skoglund i DIS

PIRATER

Den välkända adressen P. O. Box 663 i Hoogeveen kommer att stängas.. De stationer som använder denna adress kan kontaktas via info@alfalima.net. *swpirates i CON*

R Atlantic har denna e-postadress: radioatlantic@hotmail.com. *DRTP*

R Armada har denna e-postadress: radiobayliner@hotmail.com. *Z Elias i CON*

R Bandaris har följande e-postadress: brandarisradio@hotmail.com. *DRTP*

R Bougsman har denna postadress: P. O. Box 53, Wolwerhampton, West Midlands WV14 6YS.

DRTP

Radio Campervan är en finländsk pirat som har denna adress: radiocampervan@hotmail.com.

DRTP

De 8 Omwiezen uut Maarle har denna e-postadress: janpodt@hotmail.com. *DRTP*

RFB/R Face de Blatte har denna postadress: P. O. Box 101145, D-99801 Eisenach. Deras e-postadress är radiofc@free.fr eller radiofb@free.fr. *D RTP*

Huckle Berry Hound har dessa e-postadresser: hucky@planet.nl eller hucky01@hotmail.com. *D RTP*

Kilo Tango Lima har följande e-postadress: kt148@hotmail.com *D RTP*

R Minimax har denna e-postadress: bloemen@wxs.nl. Deras postadress är: P. O. Box 73, NL-7160 AB Neede. *D RTP*

Z Elias i CON och D RTP

On Air AM använder denna adress: onairam@web.de. *D RTP*

Zender Orion har följande postadress: Postbus 44, NL 7740 AB Coevorden. *Z Elias i CON*

R Planet på 6878 har denna e-postadress: radioplanet@radioplanet.it. Stationens hemsida har följande adress: www.radioplanet.it. Deras postadress är Radio Planet FM, Via Legone 45, I-20158 Milano. V7s på stationen är Adriano Ronchi.. *WOR*

R Ramona använder sig av denna e-postadress: radoramona@hotmail.com. *D RTP*

Rijnland/Rheinland Radio använder sig av denna e-postadress: radiob504@hotmail.com *D RTP*

R Sensation har följande e-postadress: radiosensation@hotmail.com *D RTP*

Radio 73 har denna e-postadress: radio73@hotmail.com. *D RTP*

R Skyline har denna postadress: R Skyline, P. O. Box 73, NL 7160 AB Neede. Och deras e-postadress är: skyline48@aol.com. *D RTP*

R Sonar använder denna e-postadress: radioonar@hotmail.com. *D RTP*

R Tarzan har denna e-postadress: radiotarzan@planet.nl. *D RTP*

Den holländska piraten R Titanic är inaktiv sedan april beroende på problem med masten. Stationen kommer enligt stationsoperatören inte tillbaka. *DO*

R Titanic (den tyska) har denna e-postadress: radiotitanic@hotmail.com. *D RTP*

Radio Tornado har följande e-postadress: radiotornadoshortwave@hotmail.com. *D RTP*

Tukan Radio har denna postadress: SRS Deutschland, P. O. Box 101145, D-99801 Eisenach. *D RTP*

R Underground använder denna e-postadress: radiounderground@go.com. *D RTP*

Radio Valencia har denna e-postadress: pk152@hotmail.com. *D RTP*

Radio White Snake använder sig av denna e-postadress: radiowhitesnake@hotmail.com. *D RTP*

X-treme radio använder följande e-postadress: xtremeradio@bigfoot.com *D RTP*

R Zeelandia har denna e-postadress: pa219ct@hotmail.com. *D RTP*

PUERTO RICO

AFRTS har svarat via följande adress: Department of Defence, MNC DET AFRTS-DMC, 23755 Z ST, Building 2730, Riverside, CA 92518-2017. V/s är Robert Winkler med e-postadress är: Robert.Winkler@dodmedia.osd.mil. *D Sreblich via HCDX i CON*

RUMÄNIEN

R Romania sänder engelska så här: 01.00-01.56 på 6150 och 9515, 04.00-04.56 på 6115, 9515, 9690 och 11895, 06.30-06.56 på 7180, 9690, 15135 och 17780, 13.00-13.56 på 15105 och 17745, 18.00-18.56 på 7120 och 9690, 21.30-21.56 på 6055, 6185, 7145 och 9755 samt 23.00-23.56 på 6055, 6115, 7105 och 9610. *M Barraclough i CON*

RYSSLAND

R Don TR på 945 sänder lokalt mån-fredag 04.10-05.00, 10.10-11.00 och 15.10-16.00, lörsöndag 07.10-08.00. V/S på stationen är Ludmilla Lukasheva, director. E-posatadress till stationen är: dontr2@dontr.ru.

P Lentjärvis 1000 Lakes blog via M Ritola i MVE

Buryat Radio sänder 10.00-11.00 och 21.00-04.00 på 3955. Adressen till stationen är: Buryat GTPK, Erbanov Street 7, 670 000 Ulan Ude, Republic of Buryatia, Ryssland.

R Bulgaria DX-Programme via J Norfolk och DXLD i CON

SLOVAKIEN

R Slovakia Int kommer att börja sända på kortvåg från och med 29 oktober. *A Roe i CON*

De sänder engelska 01.00-01.30 på 7230 och 9440, 07.00-07.30 på 7230 och 9440, 17.30-18.00 på 5915 och 6055 samt 19.30-20.00 på 5915 och 7345. *K Krist via DXLD Yahooogrou i CON*

SVERIGE

Skånepartiet i Malmö på 90.2 MHz kommer att göra ett sändningsuppehåll i tre månader. Detta beroende på att de förlorade sina mandat i fullmäktige i valet. *SDS*

Och antligen blev vi av med "tokstolleradion". Se någon nytta fick man allt av valet 2006.

THAILAND

R Thailand sänder engelska enligt detta schema: 00.00-00.30 på 9570, 00.30-01.00 på 5890, 02.00-02.30 på 5890, 12.30-13.00 på 9835, 14.00-14.30 på 9830, 19.00-20.00 på 7155 och 20.30-20.45 på 9680.

W Büeschel via dxldyg o DXLD i WOR

TURKIET

V of Turkey kommer fr.o.m. årsskiftet att korta ner sina engelska program ifrån 60 till 30 minuter. Engelska sänds enligt följande schema: 04.00-50.00 på 6020 och 7240, 13.30-14.30 på 11735 och 12035, 19.30-20.30 på 6055, 21.30-22.30 på 9525 och 23.00-24.00 på 5960.

G Hauser i DXLD

TURKMENISTAN

Turkmen Radio är hörd 22.30 på 1471 ex 1476.

M Ritola i MVE

TYSKLAND

AFN via Bramberg och Würzburg på 1143 och AFN Ansbach på 1485 heter nu AFN The Eagle och har egna program mån-fredag 04.00-12.00. Den 1:a US Infantry Division (Big Red One) har lämnat Würzburg och flyttat delvis hem och delvis till Schweinfurt/Frankfurt. Därför kommer sändarna att försvinna ifrån regionen, men inget datum är fastlagt. *H Rauch via B Ericson i MVE*

UKRAINA

R Ukraina International sänder 01.00-02.00 på 5820 ifrån Mykolaiv, 04.00-05.00 på 5820 ifrån Mykolaiv, 12.00-13.00 på 9925 ifrån Kharkiv och 22.00-23.00 på 5840 ifrån Mykolaiv.

A Yegoro via A Gupta och Cumbre DX i CON

UNGERN

R Budapest sänder engelska 02.00-02.28 på 6110, 03.30-03.58 på 6035, 20.00-20.28 på 3975 och 6025 samt 22.00-22.28 på 6025 och 9535. Söndagar sänder man också 6025 och 9565.

A Wolk via wwdxc BC-DX i CON

UZBEKISTAN

R Tashkent slutar att sända i oktober. R Nederländerland kan inte utnyttja Tashkent sändaren i vinter. *Sennit via DXLD i CON*

I min DX-start kallade vi denna station, R Tashkent för taskige Kent.

VENEZUELA

R Amazonas på 4940 har svarat via Jorge Garcia., QSL-manager. Adressen är QSL-manager, Calle Roma, Quarrta, Costa Rica N A-16., Urbanizacion Alto Barinas, Barinas. E-postadress är: jorge.garcia@rocketmail.com.

D Monferini i WOR

VITRYSSLAND

R Mahiliou är hörd med lokalprogram 03.40-04.00 på 7145. De har också lokalprogram 15.00-15.40 på 7145. *C Brunström i SWB*

R Station Belarus sänder engelska 19.00-21.00 på 7105, 7390 och 7440.

K Ludwig via DXLD i CON

KÄLLOR TILL DENNA SPALT ÄR:

CON = Contact, DO = Dan Olsson, DRTP = Dr Tim Piratelist, MVE = Mellanvägs-Eko, OA = On Air Sweden, RN.com = radionyt.com, SDS = Sydsvenska Dagbladet Snällposten, SkD = Skånska Dagbladet, SWB = Shortwave Bulletin och WOR = World Of Radio.

73 de DO

NYTT RADIOMUSEUM I HASSELA

Den 11 juli 2004 avled Bengt Lundstedt från Älvsund i Bergsjö, 67 år gammal. Bengt efterlämnade i sina samlingar 300-talet radioapparater.

Till helgen är det invigning av Bengt Lundstedts radiomuseum i Hassela, Västernorrlands län.

– Vad vi vet finns inte just några radiomuseer i norra Sverige, säger Allan Ekvall till Sundsvalls tidning.

Museet är tidsindelad med ett par kristallmot-tagare från 1920-talet vid entrén för att fortsätta med avdelningar för 1930- och 1940-talet och även en hel del 1950-talare.

I samlingen finns även en många godingar, som en Aga 1929, med den första inbyggda högtalaren.

Vill man besöka museet så har det under hösten öppet helger. I sommar blir det öppet alla dagar. Entrén är frivillig.

/OnAir 06-09-21/

Piratradians krigare

Storföretag möter piratradio i Ben Drurys utställning *Trust me London*.

- Jag har försökt bilda sätta det som inte har något visuellt språk, säger han.

Piratradioscenen i London har alltid legat i framkant. Plattorna som spelas slipas under sina skivnålar för att oräkneliga varv senare slussas vidare till kommersiella kanaler. Många är de som lyssnar, vissa vid radion, andra vid datorn.

Londonbaserade art directorn Ben Drury är en av dem som helst vill ratta in rätt frekvens på radion för att sedan serveras knaster och mixade toner.

- Jag har varit en trogen lyssnare i bra många år nu, berättar Ben Drury. Han sitter på kontoret ovanför Beneath, som fram till den 16 september agerar utställningslokal åt hans skapelser. I butiken finns nu både tryck, målningar och foton från diverse piratradiostationer och en sko och en jacka från Nike, allt samlat under namnet *Trust me London*, ett projekt som Drury ägnat de senaste fem åren av sitt liv åt att färdigställa.

Oväntad kombo

Undergroundkultur och storföretag som Nike i samma projekt, hur går det ihop? Tre utvalda designers, Ben Drury, Hitomi Yokoyama och Kevin Lyons ombads sätta sin prägel på klassiska Nike Air-produkter. Vål sagt. En vindjacka och en sko från Nikes senaste release *Air U Breathe* hamnade under luppen. För Drurys del kom designen att gå i linje med piratradion - plaggen och skon smyckades med radiovågor och radiosignaler.

Berätta, vad är det du har gjort?

- Jag har försökt bilda sätta det som inte har något visuellt språk. Om du vill kan du se det som en introduktion till piratradioscenen. Och jag har använt mig av det unika språk som präglar sändningarna, ett språk som liknar det i Clock work orange. Ta projektets namn *Trust me London* eller *Hold tight*, som det står på Nikejackan, båda är vanliga fraser som blöts och nöts av piratradians dj:er.

Vad ser du som det mest centrala i projektet?

- Den målade personen som tittar på radion. Jag har länge velat skapa en sådan person. Han är

radiopubliken personifierad och signumet för hela utställningen och jag ser allt det här som ett försök att presentera honom för andra.

Ni har olika publik, du och piratradiostationerna. De har en passiv som bara lyssnar och du har en aktiv som konsumerar. Du skiljer dig från mängden, du är en lyssnare som agerar, är piratradiostationerna medvetna om det?

- Nej, inte i dagsläget. Men det kommer nog en tid när jag reflekterar över projektet och går tillbaka till källan.

Är du en självutnämnd talesman för piratradioscenen?

- Vad jag vill är att visa att det är en existerande undergroundkultur. Eller snarare en underground-institution.

Och du krigar för dess existens?

- Närapå. Eftersom piratradiostationerna inte har licens försöker regeringen stänga ned dem varje år, utan att lyckas. De har ju överlevt sedan tidigt 60-tal, då man sände från gamla fiskebåtar. Vi har dem att tacka för mycket. Det var ju genom dem som rockmusiken tog sig till London.

Ida Lithell
Allt om Stockholm

/via Expressen 06-08-25/

Laser Hot Hits har stängt sina sändningar

23 August 2006 - After 12 years of successful broadcasting to Europe, we have reluctantly been forced to shutdown our shortwave transmissions. This is due to action from the radio authorities. In the meantime, we shall keep the Destiny stream and shows on our website available so listeners can continue to hear our programmes. Please keep checking this website for more updates over the coming weeks. Thanks to all the shortwave listeners who have supported us over the years.

/Quoted from Laser Hot Hits website
<http://laserhothits.co.uk/>

Radion är en hit

Fler i Västmanland knäpper på radion. Och samtidigt ökar lyssnartiden.

- Den nya tekniken har gjort radion mer tillgänglig, säger P4 Västmanlands chef Malte Lind.

Siffror från Sifo Research International visar att antalet personer som varje dag lyssnar på någon eller några av radiokanalerna stigit från 76,8 till 79,6 procent det senaste året. Lyssnartiden ökar också - från 156 till 168 minuter.

- Oerhört glädjande, säger Malte Lind när VLT förmedlar nyheten via ett mobiltelefonsamtal. Just mobiltelefonen är förmodligen en anledning till att radion når fler. Numera är de flesta modeller hos tillverkarna utrustade med en radio.

- Du kan lyssna på oss i mobilen, i mp3-spelaren eller på internet. På många arbetsplatser har folk hörlurar och jobbar till musiken, säger Peter Ohlsson på företaget Radiobokningen i Västerås. Undersökningen visar att både den privata lokalradion och Sveriges Radios stationer växer (se faktaruta).

P4 är fortfarande klart störst i åldern 9-79 år med 72000 lyssnare i Västmanland varav 40000 i Västerås.

- Vi är den enda radiokanalen som erbjuder det totala utbudet av nyheter, sport, musik och nöje och det upptäcker fler och fler lyssnare, säger Malte Lind om förstaplatsen.

Rix FM Västmanland är tvåa med 55000 i länet varav 36000 i Västerås.

- Men vår primära målgrupp är lyssnare under 50 år och där är vi större än P4. Dessutom växer vi i åldern 20-50 år och det är extra glädjande för oss, konstaterar Peter Ohlsson.

Radiobokningen säljer annonser både åt Rix FM Västmanland och Mix Megapol.

Ifjol steg intäkterna till 9 miljoner kronor - med en 13-procentig rörelsemarginal.

- Fler lyssnare och en god annonskonjunktur gör att det här året börjat ännu bättre.

Under våren kommer Mix Megapol att utrustas med så kallade slavsändare i Enköping, Köping och Sala.

Därmed kommer det att bli möjligt att höra kanalen betydligt bättre även en bit utanför Västerås tätort.

- Vi räknar med att Mix Megapol ska locka fler lyssnare i Sala-Heby och KAK-området och att annonsförsäljningen ökar parallellt, säger Peter Ohlsson.

P4 är störst

Så här väljer västmanlänningar och västeråsare i åldern 9-79 år radiostation:

Kanal Västmanland Västerås

Sveriges Radio P1	20 000	14 000
Sveriges Radio P2	3 000	2 000
Sveriges Radio P3	32 000	18 000
Sveriges Radio P4	72 000	40 000
Rix FM Västmanland	55 000	36 000
Mix Megapol	36 000	27 000

Källa: Sifo Research International

/VLT 06-03-29/

Ny webbradiokanal för kvinnor

MEDIER. Sveriges Radio startar en webbradiokanal för kvinnor.

En musikkanal som vänder sig till unga vuxna och medelålders kvinnor är beställd.

-Våra lyssnarundersökningar har visat att vi lockar fler manliga lyssnare än kvinnliga i alla kanaler, säger programdirektör Eva Blomqvist.

P3 har lyckats bäst i att balansera missförhållandet, men Eva Blomqvist menar ändå att ett komplement för kvinnor behövs.

-Det finns klara skillnader i musikval. Kvinnor frågar mer sällan efter hårdrock men desto oftare efter ballader och en del pop.

Webbkanalen kommer att ha presentatörer - inte bara musik nonstop. Om det blir annat material i kanalen är en resursfråga.

Fredrik Söderling

Radiostation stängd av islamister

MEDIER Den enda radiostationen i södra Somalia har tvingats stänga på grund av "musik och kärlekssånger". Militanta islamister kontrollerar regionen och de kallar enligt AP, Radio Jowhars program "oislamistiska". Stationen når normalt även huvudstaden Mogadishu. Nu fruktar befolkningen ett hårdnande, taliban-liknande styre. USA anklagar Somalias islamiska ledare för att gömma al-Qaida-män ansvariga för bombattacker på amerikanska ambassader i Kenya och Tanzania 1998.

Fredrik Söderling

/DN via CWE/

SPÖKRADION

"Lull-Olle" snor skivor och springer i korridorerna på stationen i Kiruna

Du är aldrig ensam på Sameradians redaktion. Aldrig.

Redaktionsspöket hänger över axeln på dig mest hela tiden.

- Ibland flyttar han på möbler. Ibland snor han skivor, säger chefen Ole-Isak Mienna.

I går startade Sameradion sina sändningar med en jokk.

- En spökjokk, säger reportern Per-Nils Idivuoma. Han är den ende av de 14 medarbetarna som inte råkat ut för redaktionsspöket.

Alla har träffat honom

- Pappa botade mig från alla spöken när jag var liten, säger han.

Annars har alla träffat på spöket. Eller hört det.

Eller letat efter grejer som spöket lagt beslag på.

Han har hållit på i decennier.

Det är inga knäppgökar som jobbar på Same-radion. De talar nästan familjärt om spöket som de döpt till "Lull-Olle".

- Jag brukar höra honom på kvällarna, säger reportern Anne-Maret Blindh.

- Särskilt när jag är ensam på redaktionen. Det låter från faxen, man hör steg och andetag. Hör hur han springer fram och tillbaka i korridoren.

- En gång såg jag honom i korridoren. Han kom från ingenstans, en lång mörk man i mörk rock.

Reportern Mattias Sikku Trägårdh satte på tv:n i upphållsrummet en kväll i november i fjol. MTV.

- Så körde plötsligt radion i rummet intill igång. Klassisk musik.

- Jag var ensam på redaktionen. Och hade inte satt på radion. Då blev jag skraj.

Dörren låses upp på natten

Musikproducenten Jim Daunfelt sover över ibland på jobbet.

- Då låser jag dörren inifrån. Den är ofta olåst på morgonen.

- Här är man aldrig ensam.

I höstas åkte Mattias Pappa Richard, expert på samisk shamanism, upp till redaktionen.

- Jag kände hans närvaro. En man som jobbade där dog under tragiska omständigheter för många år sedan. Jag tror att det är han som finns kvar, säger Richard.

Han hade sydamerikansk specialrökelse med sig och en mungiga.

- Jag kände mottrycket i gigan.

- Jag kan inte göra mer just nu. Men jag vet att han behöver komma bort och upp och få komma tillbaka in i evolutionen igen.

Sedan Richards besök har spöket tagit det lite lugnare.

Men för bara en månad sedan gick reportern Katarina Svonni runt och släckte ned redaktionen. Hon var ensam kvar.

- Jag släckte de sista ljusen inne i studion. När jag kom ut därifrån var alla lamporna på redaktionen tända.

- Jag fick väldigt bråttom därifrån.

"Vi är vana vid honom"

Trots att Lull-Olle kan vara påfrestande tvekar Ole-Isak Mienna att ta till det grova andeutdrivarartilleriet för att bli av med sin "femtonde medarbetare".

- Vi har ju vant oss vid honom. Och vem vet, det kanske är vi som är gästerna i det här huset?

När vi lämnar redaktionen är min snusdos försvunnen.

Svante Lidén

/Aftonbladet 06-04-07/

New exhibition in UK: Marconi and the making of radio

Paul Rascoe writes: The Museum of the History of Science in Oxford has opened a new special exhibition: 'Wireless World: Marconi and the making of radio'. It contains some remarkable material and is really worth seeing.

This week the radio station GB4MHS is transmitting from the top floor of the Museum - see www.mhs.ox.ac.uk - and a range of events takes the programme through till the close of the exhibition on 1 October.

There are links from www.mhs.ox.ac.uk to:

a web version of the exhibition

a catalogue of the Marconi Collection

an on-line version of issue 1, devoted to Marconi, of the Museum's new series, 'Broadsheet' press resources for the exhibition (should you want copy and images for a magazine, newsletter or website)

There is also a permanent Marconi homepage at www.mhs.ox.ac.uk/marconi/.

/Media Network Weblog 06-05-01/

Shortwave-radio era looks short-lived

By Doreen Carvajal International Herald Tribune
September 24, 2006 Paris

Perhaps it is fitting that a 50-second video clip of an ear-shattering explosion of 13 shortwave radio antenna towers on the Spanish Costa Brava is getting viewers on the Web site YouTube.

It took 32 pounds, or 14.5 kilograms, of dynamite to fell the massive antennas, which long relayed news from the United States to the former Soviet Union. But the most powerful force behind the demolition was the rapidly shifting landscape of radio, where listeners are migrating toward MP3 players, Internet radio and podcasting.

The felling of the towers was the latest noisy outburst of a cost-cutting trend that is silencing the familiar and crackly shortwave voices that leap across the globe through the clear night sky in times of crisis and Cold War, tsunami and Thai coup.

In January, the Finnish public broadcaster YLE will end all of its shortwave broadcasts with the goal of saving money and diverting resources to online news services.

Next month, Germany's public broadcaster, Deutsche Welle, will end its German-language shortwave broadcasts aimed at Canada and the United States.

The Japanese public broadcaster, NHK, and the Korean Broadcasting System are also reducing shortwave services.

The leading international broadcaster, the BBC World Service, is pursuing a diversification strategy that regards the future in stark terms. "Audience needs are changing and technology is moving rapidly," reads the news service's explanation of its strategy through 2010. "Shortwave is also declining at a fast pace and if we don't change, we will die."

Critics of the retreat warn, however, that shortwave is the most reliable communications medium of last resort. They point out that it can allow determined broadcasters to reach across borders even when repressive national regimes

halt FM broadcasts, block Internet sites and jam television programming.

"Shortwave does not respect boundaries and reaches the rich and poor," said Graham Mytton, former head of the BBC's audience research unit and now a media consultant. "Most international broadcasters think things are driven by technology, but not entirely. They're driven by politics and local media circumstances. Their mistake is they downplay shortwave because they're living in developed societies. But they don't go to rural areas like Nigeria, where everyone has a shortwave radio."

Smaller international broadcasters with more limited resources are phasing out shortwave entirely. Slovak Radio silenced its shortwave programming in July, and Swiss Radio International ended shortwave broadcasts two years ago to transform into an online news service, www.swissinfo.org.

In the meantime, all of the world's largest international broadcasters, from the United States, France, Germany, England and the Netherlands, are cutting back or reviewing precious resources devoted to shortwave radio.

"The future of shortwave radio is quite clear," said Guido Baumhauer, director of strategy and distribution for Deutsche Welle, or DW, in Germany. "It's all going down when it comes to the consumers."

With the average age of its shortwave listeners hovering at about 50, DW expects to save more than € 10 million, or \$ 12.78 million, a year by reducing shortwave services, according to Baumhauer, who said the money would be invested in other services like Internet radio and podcasting.

The state-subsidized broadcaster is phasing out shortwave programs for North America and the Balkans and reducing daily transmissions of shortwave programs to 160 hours from 200.

"In the U.S., if people are really into German they have so many other ways to get consumer information," Baumhauer said. "Considering the costs related to the transmission, there's no point in continuing."

The history of shortwave radio dates to 1927, when Philips Laboratories of the Netherlands transmitted shortwave broadcasts from Eindhoven to the Dutch East Indies.

The BBC trailed behind with the founding of the BBC Empire Service in 1932.

Shortwave radio provided a vital alternative voice in wartime Europe. Radio Oranje, for example, was set up in London after the German occupation of the Netherlands to broadcast uncensored news. Through the Cold War years, international broadcasters used shortwave to shout over the Iron Curtain.

While held in his luxury villa during an attempted coup d'état, the former Soviet leader Mikhail Gorbachev listened to shortwave transmissions of the BBC and Voice of America.

But after the Berlin Wall fell and new media forms flourished, there was less need for shortwave transmissions in developed countries.

International broadcasters like RFI of France and the BBC started striking hundreds of partnership agreements with local FM stations to rebroadcast their programs with clearer sound.

With the advance of technology, it has also become increasingly difficult to say what a radio is, since it can be distributed through digital television, mobile phones, computers or satellite radio, according to Michael Mullane of the European Broadcasting Union for public broadcasters in Geneva.

The BBC eliminated its North American shortwave transmissions in 2001, when there were still an average of more than two million listeners.

But with FM rebroadcast agreements with local stations, the BBC now has five million listeners in Canada and the United States, according to Michael Gardner, a spokesman for the BBC.

The BBC is constantly reviewing its expenses in connection with shortwave radio, he said, but in the meantime, the news service still reaches two-thirds of its weekly 163 million radio listeners through shortwave.

This year, the BBC actually posted an increase of about five million shortwave listeners in rural areas of Africa and Asia, but Gardner says the increase amounted to existing listeners who were surveyed for the first time in Myanmar.

David Hollyer, former managing director in Spain for the U.S. government's Radio Free Europe and Radio Liberty, is wistful about the long-term consequences of mothballing and destroying shortwave transmitters.

The transmitters in Spain, he argued, could have been deployed to broadcast to Central Asia to reach a Muslim population.

Instead, with the changing political climate, U.S. authorities closed the station in 2003, ended its lease, and turned over the towers to Spain.

When Hollyer watches the amateur YouTube video of the familiar towers crumbling in clouds of smoke, it reminds him of an Edwin Markham poem.

"To paraphrase," he said, "the towers went down with a great shout upon the hills and left a lonesome place against the sky."

/Via HCDX 06-09-24/

DLF 1269

Brakar lyssna till Deutschlandfunk på 1269 kHz ganska ofta men kunde ej hitta den. En liten sökning på internet gav besked om problem som tycks bestå ett tag.

Bästa hälsningar

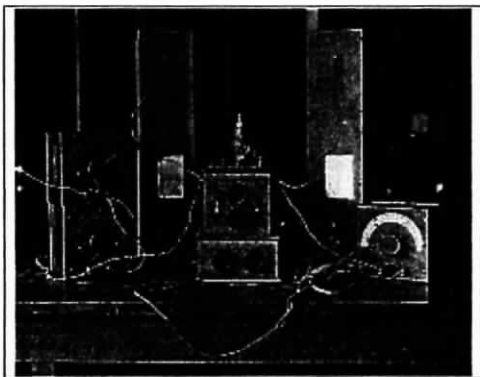
Ulif (ULAK) 2006-10-27

Senderausfall

Der Sender Neumünster 1269 kHz ist am 26.10.2006 um 00.27 Uhr ausgefallen. Sendeanlage und Energieverteilung sind beschädigt und zur Zeit nicht einsatzbereit. Mitarbeiter des Senderherstellers sind bereits vor Ort zur Bestandsaufnahme. Mit einem mehrtägigen Ausfall ist leider zu rechnen.

The Tragic Birth of FM Radio

In 1934, much of the world was in the grip of the Great Depression. Unemployment was an epidemic, and many businesses struggled desperately to survive. One notable exception to these economic troubles, however, was the radio industry. Broadcasters in the US were making upwards of two billion dollars a year, and they owed much of their success to the innovations of a brilliant man named Edwin Armstrong. Twenty years earlier he had significantly improved the sensitivity and quality of radio receivers with his invention of the *regenerative circuit* in his junior year of college, and he went on to further improve them with his *Super Regenerative circuit* and *Super Heterodyne receiver*. These laid the foundation for the success of radio broadcasting—in fact, almost any radio you buy today will still incorporate these innovations. But in 1933, Armstrong brought about an even more revolutionary change in the broadcasting business: FM radio.

Armstrong's regenerative receiver prototype (1912)

In spite of these brilliant technical achievements, Armstrong saw little financial benefit from his inventions. Many of his ideas were plundered by unscrupulous people, a trend which ultimately led to Armstrong's tragic and premature death.

The first of Armstrong's technology troubles began in 1922 when he lost a patent lawsuit for the rights to the regenerative circuit. A man named Lee De Forest had patented the same invention in 1916—two years after Armstrong's patent was granted—and sold the rights to AT&T.

A long and bitter legal dispute followed, which progressed all the way to the US Supreme Court. Utterly failing to grasp the technical facts in question, the Supreme Court ruled in favor of De Forest, and stripped Armstrong of his patent. Despite the scientific community's certainty that Armstrong was the inventor of the regenerative circuit, Armstrong lost the patent battle which spanned twenty-one years, thirteen court rulings, and thirty judges.

In the meantime, between court appearances and legal meetings, Armstrong continued to innovate. He started to work on the "static problem" which plagued early radios, despite some colleague's assertion that static could never be eliminated. At the time, radio was transmitted via *Amplitude Modulation* (AM), which varied the amplitude of the radio waves. This gave the signal a much wider reach, but resulted in poor-quality sound. Armstrong sought to improve the signal quality by instead varying the radio waves' frequency, creating *Frequency Modulation* radio (FM). He won a patent for FM radio in 1933, and the following year he did his first field test when he broadcast an organ recital in AM and FM signals from the top of the Empire State Building. The AM broadcast was static-filled and the FM broadcast was clean and rich. Listeners were shocked by the difference. Later, in experiment after experiment he proved the on-air differences and improvements in sound.

Just before World War 2, Armstrong successfully lobbied the FCC to create an FM broadcast spectrum between 42 and 50 MHz. He built an experimental station and 410-foot tower at a cost of \$300,000 in Alpine, New Jersey. He started a small network of high-powered FM stations in New England called the Yankee Network, and began manufacturing receivers to pick up the broadcasts. To all who heard the fledgling network, its quality was astounding. The broadcasts could deliver the entire range of human hearing between 50 and 15,000 cycles while AM delivered only 5,000 cycles. A club for FM radio enthusiasts started in pre-war New York, and launched its own magazine called *FM*. Armstrong was trying as hard as he could to prove the superiority of FM broadcasts... all people had to do was listen.

Armstrong went on to prove that FM was capable of dual-channel transmissions, allowing for stereo sound. This capability of FM could also be used to send two separate non-stereo programs, or a facsimile and telegraph message simultaneously in a process called *multiplexing*. He even successfully bounced a FM signal off the moon, something not possible with AM signals.

Of course AM radio was big business in the pre-television days, and there were powerful people who wanted things to stay as they were. Innovation only meant smaller profits for them. At that time there was no more influential man in radio media than the founder of RCA, David Sarnoff. Known as "The General," Sarnoff controlled all the technical aspects of radio; he also created the NBC and ABC television networks. He was also an important early supporter of television and developed the current NTSC standard for TV that we have used for over 60 years.

Seeking to kill FM radio before it could threaten his profits, Sarnoff's company successfully lobbied the FCC to have the FM spectrum moved from Armstrong's frequencies to the ones we use today: 88 to 108 MHz. That move immediately rendered Armstrong's Yankee Network obsolete, along with all of the FM radio sets which had been produced. The cost to re-equip the stations for the new frequencies would be enormous. The FCC ruling said that the 40 MHz band was to be used for the new television broadcasts, in which RCA had a heavy stake. RCA also had an ally in AT&T, which actively supported the frequency move because the loss of FM relaying stations forced the Yankee Network stations to buy wired links from AT&T. The deck was stacked against the future of FM broadcasting.

Matters became worse when Armstrong became entangled in a new patent suit with RCA and NBC, who were using FM technology without paying royalties. The cost of the new legal battle compounded the financial burden that the problems with the Yankee Network had caused. His health and temperament deteriorated as the FM lawsuit dominated his life. His wife of thirty-one years, unable to cope with his worsening personality and financial strain, left him in November of 1953. RCA's greater financial resources crushed Armstrong's legal defenses, and he was left penniless, alone, and distraught.

On February 1, 1954, Armstrong's body was discovered on the roof of a three-story wing of his apartment building. In despair, he had thrown himself out the window of his thirteenth-floor New York City apartment sometime during the night. He died believing he was a failure, and that FM radio would never become accepted. Through the years Armstrong's widow would bring twenty-one patent infringement suits against many companies, including RCA. She eventually won a little over \$10 million in damages. But it would take further decades for FM radio to reach its potential.

Edwin Armstrong (1890-1954)

Following Armstrong's death, television's emerging popularity ended radio's golden years. Slowly, listeners learned that FM radio was clearly better for musical high fidelity than AM broadcasts. Radios started to have an FM band included with the AM band in the late 1950s and 1960s. By the 1970s, FM audience size surpassed that of AM, and the gap has been growing ever since. Today over 2,000 FM stations broadcast in the United States, and FM signals are commonly used for microwave relay links and space communications. Edwin Armstrong's innovations clearly changed the world; had he not taken his own life, it is likely he would have lived long enough to watch his dream come to fruition.

/Posted by Greg Bjerg on August 10th, 2006 at <http://www.damninteresting.com/?p=624/>